

Tresors per descobrir (3)

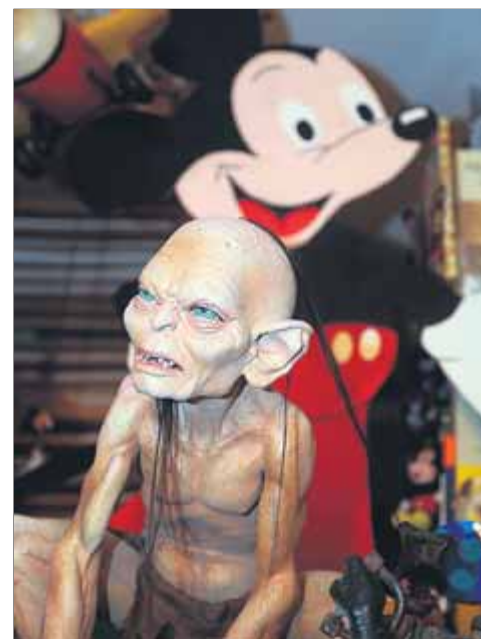
El paradís del cinema

DIMENSIÓ • L'arxiu-col·lecció de Lluís Benejam aplega més de 25.000 cartells i un ventall ben ampli de material relacionat amb el cinema, des de programes de mà fins a cartells **OBJECTIU** • El seu impulsor remarca que la vocació de l'arxiu no és “comprar o vendre, sinó ajudar a preservar la memòria del cinema”

Pere Bosch i Cuenca
CAPMANY

En la coneguda escena de comiat entre Totó i Alfredo a *Cinema Paradiso* (1988), aquest li demana: “Facis el que facis, estima-ho, tal com estimaves la cabina del cinema Paradís.” En Lluís Benejam va aplicar-se aquesta màxima i va fer-ho, precisament, per convertir-se en un autèntic notari del setè art. La seva afeció pel món del cinema va començar a finals dels anys seixanta. En aquells moments, treballava en una impremta en què es reimprimien els programes de mà que es repartien a les entrades de tots els cinemes de Figueres. “Sempre em va fascinar que un programa o un cartell et feia anar o no a veure una pel·lícula”, recorda. A finals dels anys setanta, aquest tipus de material va desaparèixer, però en Lluís Benejam va començar a arreplegar-ne de gent que inicialment els guardava però que se'ls anava traient del damunt. Poc a poc, doncs, es va convertir en un conservador de la memòria cinematogràfica dels figuerencs, i, a través d'aquests, de la de la història del cinema en majúscules.

Tot i això, durant algun temps va tenir la col·lecció aturada. “Fins que un o dos anys abans del centenari del cinema, vaig fer una exposició a Sabadell i em va caldre trobar molt material”, segons recorda. En aquells moments, la col·lecció era formada majoritàriament per programes de mà i algun cartell petit, però en voler muntar una exposició dedicada als Oscar vaig comprovar que li quedaven “molts buits”. I fou aleshores quan va començar a accedir a una font inesgotable: les sales de cinema que anaven tancant, sobretot a partir dels anys vuitanta. Ho explica: “En un moment determinat vaig anar a visitar diferents empresaris per demanar-los si podien facilitar-me material per completar l'exposició. I tots ells em van donar les màximes facilitats per endur-me tot el que hi havia als magatzems.” I fou així quan va convertir-se en un visitant assidu de les sales que anaven tancant: de Tossa de Mar, de Banyoles, de Blanes, de Girona i, òbviament, de Figueres. Es tractava de golfes i magatzems atapeïts de cartells, guies, cartelleres... tot de material que, incursió rere incursió, li permetia completar la seva col·lecció. “Abans els cinemes

Algunes de les peces que es troben a l'arxiu-col·lecció de Lluís Benejam ■ MANEL LLADÓ

Un cartell de 'Ben-Hur'

Resulta complicat escollir una peça en una col·lecció tan immensa. Tot i això, si ha de destacar-ne alguna, en Lluís Benejam decanta per un cartell de *Ben-Hur* que li va regalar una persona que tenia una botiga a Montevideo, però que va perdre molts contactes que tenia als Estats Units arran de l'atemptat de les Torres Bessones. En Lluís va ajudar-lo i ell, com a mostra d'agraïment, li va regalar el cartell.

guardaven el material perquè les pel·lícules es tornaven a passar. Ara no es fa. Les multisales tenen un espai minúscul i, per sistema, tot es llença”, explica Lluís Benejam. Aquesta font també va permetre-li començar a intercanviar material amb gent de França, de l'Amèrica del Sud i els Estats Units. Primerament va fer-ho a través de cartes i paquets i, des de fa alguns anys, a partir de correus electrònics. En Lluís Benejam defuig expressament el mercadeig i assegura: “Mai no he fet negoci amb un cartell que m'han donat. La meua idea és l'intercanvi.” De fet una de les seves màximes és que “col·leccionar no és comprar o vendre, sinó crear memòria”.

Actualment, l'arxiu-col·lecció de Lluís Benejam aplega un ampli ventall de material relacionat amb el cinema, des de cartells, murals o guies publicitàries fins a fotocroms o programes de mà. I, fins i tot, un munt de figuretes de protagonistes del cinema d'animació, amb una

atenció especial per en Mickey Mouse, que pot trobar-se a cada racó de la casa. Lluís Benejam explica que des de l'any 1926 té documentades més de 31.000 pel·lícules estrenades a Espanya i que ell conserva material de més 21.000, una xifra impressionant que converteix la seva col·lecció en la més important del

Lluís Benejam explica que col·leccionar l'ha ajudat a conèixer un munt de persones i relacionar-s'hi

país.

Després de molts anys de dedicació, en Lluís Benejam té perfectament sistematitzat el procés de classificació del material. De fet, s'aixeca cada dia a les 4 de la matinada i, fins abans d'incorporar-se a la seva empresa d'arts gràfiques, es dedica en cos i ànima a ordenar cartells, guies o programes. Ho té tot

perfectament documentat, si bé reconeix que té pendent de catalogar una part considerable de material.

En Lluís Benejam no només es dedica a recollir material. Una bona part dels seus esforços es dediquen a la divulgació, ja sigui a través d'exposicions temporals o d'un portal web. Malgrat que no es troba sistemàticament oberta al públic, la difusió de la col·lecció és més que notable, i, de fet, s'ha convertit en un referent insubstituïble per les administracions. La relació de les exposicions amb les quals ha col·laborat és interminable. Una de les més significatives és la que va organitzar-se a finals del 2007 a la Cate, centrada en Figueres i el cinema, en què es recordaven totes les sales que hi havia hagut a la capital de l'Alt Empordà. A més, el portal web que ha impulsat ha esdevingut un referent per als amants del setè art. Per a tots ells, l'arxiu de Benejam s'ha convertit en un paradís del cinema.